

Ekonomi İyileşiyor, İşsizlik Artıyor...

Hande UZUNOĞLU

Şubat ayında Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayınladığı hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarının ardından işsizlik yine Türkiye'nin gündemine yerleşti.

Nitekim işsizlik, ülkemizin çözümlenemeyen sorunları arasında baş sırada yer alıyor.

2005 ve 2006 yılı başlarında ülkenin ekonomik performansının iyiye gitmesi bir yana ülkede işsiz sayısı artmaya devam ediyor.

Bu durumu bir de rakamlara bakarak değerlendirelim.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayınlamış olduğu rakamlara göre bu yıl Şubat'ta işsizlik oranı yüzde 11,9'a çıkarak geriye dönük bir yılın en üst seviyesine ulaştı.

Tablo 1. Türkiye İşgücü Durumu (Bin Kişi)

	2005 Şubat	2006 Şubat
Kurumsal olmayan sivil nüfus	71 213	72 249
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	50 452	51 371
İşgücü	23 588	23 400
İstihdam	20 838	20 604
İşsiz	2 750	2 796
İşgücüne katılma oranı (%)	46,8	45,5
İstihdam oranı (%)	41,3	40,1
İşsizlik oranı (%)	11,7	11,9
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	15,4	14,8
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽¹⁾ (%)	21,8	21,9
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	26 864	27 972

(1) 15-24 yaş grubundaki nüfus

Kaynak: TÜİK

2005 yılın Şubat ayında 2.750.000 olan işsiz sayısı bu yılın Şubat ayında 2.796.000'e yükseldi.

Oransal olarak; 2005 ile 2006 Şubat aylarını karşılaştığımızda yüzde 11.7 olan işsizlik oranının yüzde 11.9 düzeyine çıktığını görüyoruz.

Ülkemiz ekonomisindeki büyümeye rağmen 20 milyon 604 bin kişilik istihdam sağlanabildi. Bu sayı Ocak ayında 20 milyon 834 bin idi.

İşgücüne katılma oranı ise yüzde 45.5'te kaldı.

Özellikle istihdam içinde yüksek oranda bulunan tarım sektörünün son zamanlarda işgücü arzı fazlası yaratması işsizliğe sebep olan etkenlerin başında yer alıyor.

Tarım sektöründe çalışan sayısı 1 milyon 63 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 829 bin kişi artış kaydetti.

Bu durumda işsizlik oranındaki artışa rağmen tarım dışı oranında azalma dikkat çekiyor.

İşsizliğin kentsel ve kırsal kesimlere dağılımına baktığımızda ise iş bulamayanların kentlerde yüzde 13,9'u, kırsal kesimde yüzde 8,8'i oluşturduğunu görüyoruz.

Nüfusun büyük çoğunluğunun kentlerde bulunması işsizliği körükleyen başlıca faktör.

Ayrıca, kırsal kesimde devlet desteklerinin azalması ve yoksulluğun artması işsizliğe sebep olan etkenler arasında yer alıyor.

İşgücüne katılma oranı kadın ve erkekler arasında büyük bir farklılık gösteriyor.

Ülkemiz kadın istihdamında yüzde 23,3'lük oran ile Avrupa Birliği'ne üye ve aday ülkeler arasında en alt sıralarda yer alıyor.

Buna karşılık, 2005 yılında yaklaşık 16 milyon civarında erkek istihdam edildi. Yüzde olarak ifade etmek gerekirse; 2005 yılında erkeklerde istihdam oranı yüzde 63,1.

2006 yılı şubat ayında erkeklerde işgücüne katılma oranı yüzde 69,3, kadınlarda ise yüzde 22,2.

Aynı dönemde erkeklerde işsizlik oranı yüzde 13,8, kadınlarda yüzde 18,9 olarak gerçekleşti.

Bununla beraber ülkemizde iş arama süresinin 3–5 ay arasında yoğunlaştığı görülüyor.

Türkiye'de;

- ❖ 573 bin kişi 1–2 ay,
- ❖ 760 bin kişi 3–5 ay,
- ❖ 327 bin kişi 6–8 ay ve,
- ❖ 90 bin kişi 8–11 aydır ,

işsiz geziyor.

Ancak 1 yıl ve daha uzun süredir iş arayanların sayısı da azımsanmayacak ölçüde.

Toplam 983 bin kişi bir yıldan uzun bir süredir iş arıyor.

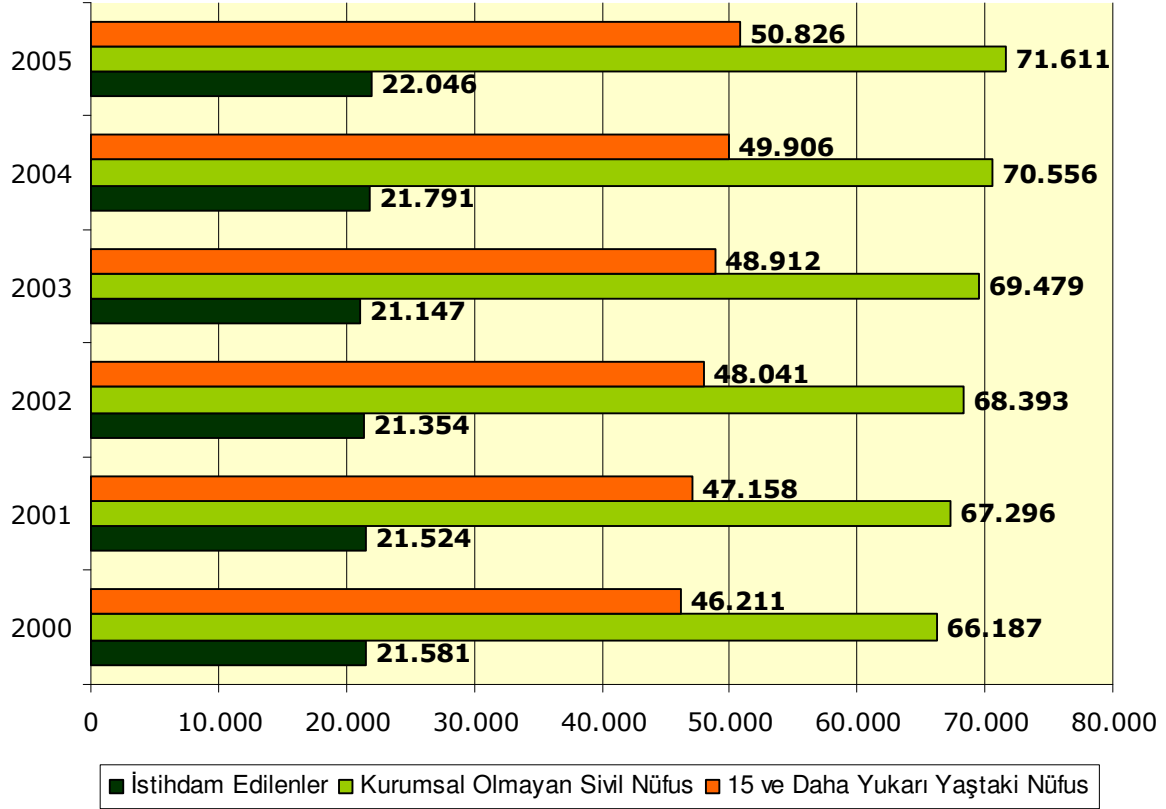
Bu veriler doğrultusunda; ülkemizde işsizliğin hala önemli bir sorun olduğunu görüyoruz.

Yatırımları arttırmak tek başına işsizliğin çözümüne yeterli olmuyor.

Nitekim ülkemizde işsizliğin en büyük nedenlerinden biri yüksek nüfus artış hızı.

Bir başka ifadeyle genç nüfusumuz oldukça fazla.

Grafik 1. Türkiye 2000–2005 Yılları Arası İşgücü Durumu (Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

Tablodan görüldüğü gibi 2000–2005 yılları arasında genç nüfusta belirgin bir artış var.

İstihdam edilenler de 2004 yılından sonra artış göstermeye başladı.

2006 Şubat ayında ise, ülkemiz genelinde genç nüfus arasındaki işsizlik oranı yüzde 21,9'a çıktı.

Bununla beraber, işsizler ordusuna katılanlar arasında üniversite ve yüksekokul mezunlarının sayısı da gün geçtikçe artıyor.

2000–2004 döneminde yüksekokul mezunları arasında işsizlerin sayısı yüzde 121,7 artış gösterdi.

Bu artış lise ve dengi okullardan mezun olanlar için yüzde 71,8.

Tablo 2. Türkiye’de 2000–2005 Yılları Arasında Eğitim Durumuna Göre İşsizlerin Sayısı (Bin Kişi)

Yıllar	Lise Altı Eğitimliler	Lise ve Dengi Okullar	Yüksekokul ve Fakülte
2000	862	425	143
2001	1.192	551	164
2002	1.464	654	267
2003	1.508	581	290
2004	1.395	730	317
2005	1.465	708	287

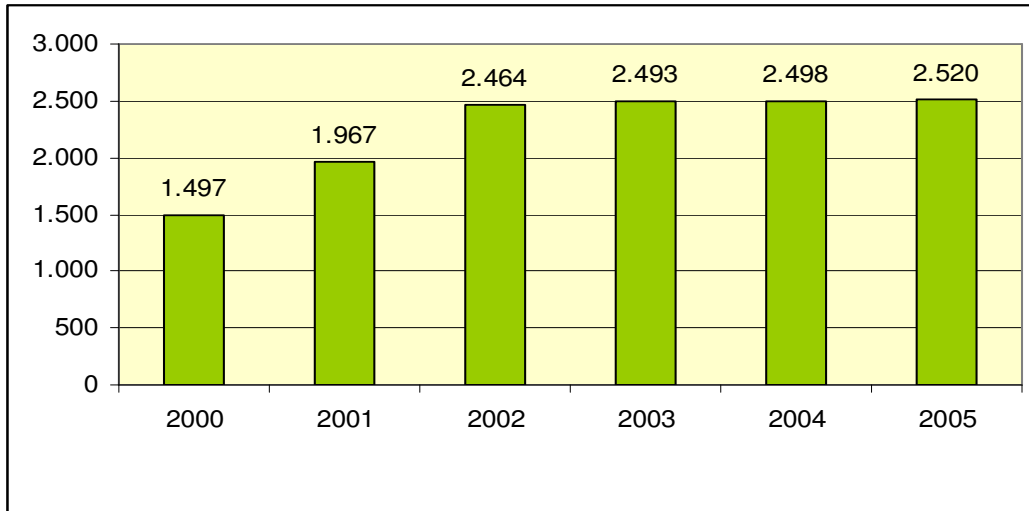
Kaynak: TÜİK

2005 yılında üniversite mezunu işsizlerin sayısında azalma görülmesini olumlu bir gelişme olarak değerlendirebiliriz.

Ancak, ülkemizde 2 milyon üzerinde üniversite öğrencisi olduğunu ve bu sayının her yıl arttığını göz önünde bulundurmak zorundayız.

2000–2005 yılları arasında ülkemizdeki işsiz sayısını genel olarak değerlendirdiğimizde de yine aynı sonuca varıyoruz: işsizlik artıyor.

Tablo 3. Türkiye’de 2000–2005 Yılları Arasında İşsiz Sayısı (Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

2001 yılında işsiz sayısı bir önceki yıla göre yüzde 31.4 gibi yüksek bir oranda artarak 1 milyon 967 bine ulaştı.

İşsizliğin artmasında Şubat 2001 krizini önemli bir dönüm noktası olarak değerlendiriyoruz.

Bundan sonraki yıllarda işsiz sayısı yine arttı, ancak artış hızı 2001’deki kadar yüksek olmadı.

Her ne kadar artış hızı yavaşlamış olsa da, ülkemizdeki iş gücü durumunun iyiye gittiğini söylemek mümkün değil.

AR&GE BÜLTEN 2006 HAZİRAN – EKONOMİ

İşsizlik sorununu çözmenin kolay bir yolu olmadığı gibi, kısa vadeli çözümlerin de faydası olmayacaktır.

Sonuç itibariyle, Türkiye’de işsizlik sorununu aşabilmek için eğitimden, yatırım teşviklerine kadar çok boyutlu düşünerek, daha etkili çözüm yollarının araştırılması gerektiğini düşünüyoruz.